

ВИКОНАВЧА ВЛАДА ЯК СУБ'ЄКТ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ГЕНДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

МЕДВІДЬ Олександра Олександрівна - аспірантка кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

**УДК 342.951: 316.61
DOI 10.32782/LAW.2020.1.3**

В статті освещается вопрос формирования и реализации государственной политики в сфере гендерной идентичности. Указано, что ключевое место занимает Кабинет Министров Украины, основная задача которого - разработка государственных программ и выполнения правовых предписаний, в частности в сфере обеспечения права человека на гендерную идентичность и координация работы центральных, местных органов власти и специальных органов в исследуемой сфере. Она охватывает и превентивные (предотвращение насилия), и правоохранные, правообеспечительные мероприятия (противодействие насилию). Субъектами исполнительной власти, формирующих и реализовывающих политику также являются Правительство Украины, Министерство юстиции Украины, Министерство социальной политики, Министерство здравоохранения, Министерство внутренних дел, Министерство обороны.

Ключевые слова: гендерная идентичность, правовая политика, органы исполнительной власти, Кабинет Министров Украины

Постановка проблеми

Питання правового регулювання гендерної ідентичності лежить у полі наукової дискусії нового покоління. Представити її можна такими аргументами. З одного боку, морально-ментальні цінності, які склалися в процесі історичного розвитку прав людини, вважаються класичними та охоплюють ідеологію природного походження прав

людини. Цей підхід заперечує можливість існування та й саму потребу закріплення і захисту прав нового покоління. Це стосується цілої групи новітніх прав, серед яких і ті, що пов'язані з гендерною ідентичністю.

Визнання на рівні держави та громадянського суспільства цінності людського існування, людини як основного творця свого життя, відмова від розуміння трансгендерності як хвороби гомосексуалізму, розвиток нових гендерних ролей осіб з маскуліністю та фемінністю – усе це зумовлює потребу розгляду гендерної ідентичності не тільки як соціального явища, а такого, яке має правову природу. Вказане зумовлює потребу дослідження питання правової політики у сфері гендерної ідентичності.

Стан дослідження

Питання правової політики у сфері гендерної рівності висвітлювалися у працях відомих учених, зокрема О.В. Грищук, А. В. Мирошнеченко, Н. М. Оніщенко, О. Л. Львової, І.М. Жаровської, С.Б. Булеци та інших. Проте питання комплексної реалізації національної гендерної політики не було увагою наукової спільноти. Проблема має широкомасштабний характер, тому в межах цієї статті присвятимо увагу тільки окремим суб'єктам реалізації такої політики.

Метою статті є аналіз повноважень органів виконавчої влади як суб'єктів формування та реалізації правової політики у сфері гендерної ідентичності.

Виклад основних положень

У першу чергу, слід говорити про повноваження *Кабінету Міністрів України*. Відповідно до ст. 2 ЗУ «Про Кабінет Міністрів України» одним із найважливіших завдань вищого органу виконавчої влади є «вжиття заходів щодо забезпечення прав і свобод людини та громадянина, створення сприятливих умов для вільного і всебічного розвитку особистості» [1]. Основне ж завдання – це розробка державних програм та виконання правових приписів, зокрема у сфері забезпечення права особи на гендерну ідентичність. КМУ скоординує роботу центральних, місцевих органів влади та спеціальних органів у досліджуваній сфері.

У сфері рівності чоловіків та жінок КМУ має такі повноваження: «забезпечує проведення єдиної державної політики, спрямованої на досягнення рівних прав та рівних можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства; приймає Національний план дій щодо впровадження гендерної рівності, запобігання та протидії насильству за ознакою статі та забезпечує його виконання; розробляє і реалізовує державні цільові програми щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі; спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади щодо забезпечення гендерної рівності, запобігання та протидії насильству за ознакою статі; організовує підготовку державної доповіді про виконання в Україні Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок» [2] тощо.

Кабінет Міністрів затвердив План заходів з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року. Передбачено, зокрема, низку необхідних заходів у сфері гендерної ідентичності, які здійснюються органами виконавчої влади під контролем КМУ: створення умов, необхідних для запобігання та протидії всім формам гендерного насильства та торгівлі людьми (п. 88); впровадження міжнародних стандартів щодо забезпечення гендерної рівності, зокрема на законодавчому

рівні (п. 99); удосконалення механізму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (п. 100); здійснення комплексних заходів щодо подолання гендерної дискримінації, зокрема гендерних стереотипів (п. 102); «забезпечення комплексності та узгодженості законодавства у сфері запобігання та протидії дискримінації, впровадження відповідних та своєчасних позитивних дій на національному та місцевому рівні у сфері запобігання та протидії дискримінації, забезпечення ефективного та своєчасного реагування держави на нові виклики (п. 105); забезпечення безперешкодного доступу кожного до ефективних засобів правового захисту від дискримінації, дотримання і впровадження принципу недискримінації та культури поваги до різноманітності, вжиття заходів з подолання у суспільстві стереотипів, які призводять до дискримінації» (п. 107) [3] та ін.

Боротьба з проявами дискримінації за ознакою гендера і статі також є вагомим діяльністю КМУ. Вона охоплює і превентивні (запобігання насильству), і правоохоронні, правозабезпечувальні заходи (протидія насильству). Стаття 11 визначає повноваження Кабінету Міністрів України щодо запобігання та протидії дискримінації: «забезпечує проведення єдиної державної політики, спрямованої на дотримання принципу недискримінації в усіх сферах життя суспільства; спрямовує і координує роботу міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади із забезпечення запобігання та протидії дискримінації; враховує принцип недискримінації під час прийняття нормативно-правових актів; затверджує порядок проведення органами виконавчої влади антидискримінаційної експертизи проектів нормативно-правових актів; здійснює інші повноваження у сфері запобігання та протидії дискримінації, передбачені законом» [4].

4 жовтня 2019 року Верховна Рада схвалила Програму діяльності Кабінету Міністрів України на найближчі 5 років. Зауважимо, що в ній не вказано таких цілей, як захист гендерної ідентичності, рівності чоловіків та жінок, подолання дискримінації за ознаками статі та гендера. Про рівність

згадано опосередковано тільки в контексті цілі 3.2. Кожна дитина зростає та виховується в родині або в умовах, максимально наближених до сімейних, у благополучному, доброзичливому та безпечному середовищі, де дбають про потреби та інтереси дітей. Окрім того, у Програмі не йдеться про намір викоринити проблеми нерівності, навпаки, акт лише констатує їх наявність, вказуючи на «відсутність рівних прав чоловіків та жінок у трудовій сфері, прояви сексизму, нерівні права батьків відносно догляду за дитиною та декретної відпустки» [5].

Урядовий уповноважений з питань гендерної політики є уповноваженою Кабінетом Міністрів України «посадовою особою, на яку покладено функцію з організації здійснення Кабінетом Міністрів України повноважень у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства» [6]. Положення про Урядового уповноваженого встановлює такі його основні завдання (п. 4): «1) сприяння забезпеченню реалізації єдиної державної політики, спрямованої на досягнення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства; 2) участь відповідно до компетенції в координації роботи міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; 3) проведення моніторингу щодо врахування Кабінетом Міністрів України принципу гендерної рівності під час прийняття нормативно-правових актів» [7] тощо.

На сьогодні Урядовою уповноваженою є Катерина Левченко, вона визначає певний розвиток гендерної політики та удосконалення гендерних заходів у сфері управління. За її словами, «в Україні 80% центральних органів виконавчої влади вже призначили уповноважених осіб або координаторів з дотримання політики забезпечення рівних прав і можливостей для жінок та чоловіків» [8].

Важливу роль у забезпеченні прав у сфері гендерної ідентичності виконує *Міністерство юстиції України*. Передусім це стосується моніторингової, координацій-

ної діяльності щодо виконання Плану дій у сфері гендерної рівності. Так, Мін'юст має забезпечувати щороку: до 1 листопада підготовку та оприлюднення звіту про виконання плану дій у поточному році та до 10 грудня публічне обговорення звіту про виконання плану дій у поточному році за участю представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій та внесення у разі потреби змін до плану дій з урахуванням результатів такого обговорення [9].

Важливим є обов'язок Мін'юсту здійснювати гендерно-правову експертизу. Запровадження такого інституту є прогресивним чинником оновлення політики держави у сфері гендера. Згідно з п. 5 Положення про Урядового уповноваженого «гендерно-правова експертиза законодавства проводиться Мін'юстом щодо законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України та інших нормативно-правових актів». Результати мають обов'язковий характер. А п. 9 вказаного Положення вимагає, щоб «у разі встановлення невідповідності акта законодавства принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» Мін'юст надсилав висновок з обґрунтованими зауваженнями органів, що прийняв такий акт [10].

Важливою є вимога проведення такої експертизи всіма розробниками нормативних актів, тож органи зазвичай виконавчої влади зобов'язані узгоджувати підзаконні акти з політикою сприятливої гендерної ідентичності шляхом долучення до проєктів висновків про проведення антидискримінаційної та гендерно-правової експертизи.

Окрім того, у березні 2018 року було підписано Меморандум про взаємопорозуміння між організацією ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок та Міністерством юстиції України, що сприятиме ефективному виконанню законів, викориненню дискримінації з чинного законодавства, а також запобіганню дискримінації в системі правосуддя, формуванні гендерної політики у програмах, планах та бюджетах Мін'юсту [11].

Міністерство соціальної політики відіграє роль спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. З огляду на законодавчі вимоги відповідно до своєї компетенції Міністерство бере участь у формуванні та реалізації державної політики щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та у сфері запобігання та протидії насильству за ознакою статі; здійснює координацію заходів міністерств та інших органів виконавчої влади, спрямованих на впровадження гендерної рівності, координацію діяльності суб'єктів; проводить інформаційно-роз'яснювальну роботу в засобах масової інформації, організовує проведення просвітницьких заходів; здійснює розроблення заходів, спрямованих на реалізацію забезпечення рівності прав та можливостей жінок і чоловіків та зміну соціальних і культурних моделей поведінки, що ґрунтуються на дискримінаційних уявленнях про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства; здійснює контроль за дотриманням гендерної рівності при вирішенні кадрових питань у центральних та місцевих органах виконавчої влади; організовує навчання державних службовців з питань реалізації рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі, а також здійснює координацію підготовки фахівців, які представляють суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії насильству за ознакою статі; здійснює організацію наукових і експертних досліджень з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та у сфері запобігання та протидії насильству за ознакою статі; затверджує стандарти надання соціальних послуг постраждалим особам та методику визначення потреб територіальних громад у створенні спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб; забезпечує розроблення та затвердження типових програм для постраждалих осіб, а також методичних рекомендацій щодо їх виконання; контролює формування та ведення Єдиного державного реєстру випадків домашнього насиль-

ства та насильства за ознакою статі тощо.

Міністерство охорони здоров'я є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я [12]. Відповідно до Положення про Міністерство охорони здоров'я, до його повноважень належить, зокрема, затвердження галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я, здійснення контролю за дотриманням їх та медико-біологічних і соціально-психологічних показань для зміни (корекції) статевої належності.

Загалом, маємо визнати певний прогрес у сфері гендерної ідентичності в Україні. Так, на цей час: розроблено та затверджено зміни до переліків медичних показань для проведення хірургічної стерилізації жінок і чоловіків (Наказ МОЗ від 6 липня 1994 року № 121), при цьому було враховано рекомендації Ради Європи та Комітету ООН з прав людини щодо стерилізації (тому на сьогодні немає вимоги обов'язкової стерилізації осіб, які бажають змінити стать); визначено таким, що втратив чинність, Наказ МОЗ від 3 лютого 2011 року № 60 «Про удосконалення надання медичної допомоги особам, які потребують зміни (корекції) статевої належності»; відповідно до нових медичних стандартів транссексуалізм вилучено з переліку хвороб (що вважаємо позитивним), щоправда, медичні дії щодо корекції чи зміни статі здійснюють установи охорони здоров'я, тому важливою є управлінська діяльність МОЗ у цій сфері.

Міністерство внутрішніх справ (далі – МВС) є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах: забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг; захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні; цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техноген-

ної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності; міграції (імміграції та еміграції), зокрема протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів [13].

Органи МВС у межах своєї компетенції: забезпечують надання жінкам і чоловікам рівних прав і можливостей; забезпечують виконання загальнодержавних та регіональних програм, спрямованих на гарантування рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; створюють умови для поєднання жінками і чоловіками професійних і сімейних обов'язків; провадять просвітницьку діяльність з питань гендерної рівності та запобігання і протидії насильству за ознакою статі тощо.

Впровадження принципу гендерної рівності в органах системи внутрішніх справ є одним із пріоритетів МВС, а кількість жінок в органах та підрозділах служби цивільного захисту становить, за даними звіту за 2018 рік, понад 50 тисяч. У Державній службі з надзвичайних ситуацій працює близько 8 тисяч жінок; у Держприкордонслужбі – 11 тисяч (з яких 13% – офіцери); у структурі Національної поліції працює більш ніж 30 тисяч жінок, а в Нацгвардії – понад 4 тисячі [14]. За інформацією МВС України, у міжнародних миротворчих процесах залучено 38 осіб (представники Національної гвардії України та Національної поліції України), із них чотири жінки поліцейські (2 у місії ООН на Кіпрі та 2 – у Південному Судані).

Керівництвом МВС затверджено План заходів МВС щодо реалізації резолюції Ради Безпеки ООН № 1325 «Жінки, мир, безпека» [15], який охоплює всю систему Міністерства внутрішніх справ та за своїм наповненням значно ширший, ніж Національний план дій. Він закріплює жінку як активного учасника у вирішенні конфлікту та забезпеченні миру.

Міністерство оборони є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику з питань національної безпеки у воєнній сфері, сфері

оборони і військового будівництва в мирний час та особливий період [16].

Загалом можна відзначити більшу відкритість у вказаній сфері в розглядуваному контексті (щодо гендера). За результатами здійсненої роботи встановлено, що участь військовослужбовців-жінок у міжнародних організаціях з підтримання миру та безпеки (далі – МОПМБ) законодавством не обмежена. Право кандидатів на участь у зазначених операціях залежить від рівня мовної та фахової підготовки, відповідності освітньо-кваліфікаційним вимогам до посад у складі міжнародної місії та від особистої згоди. Під час планування заходів кадрового забезпечення для комплектування посад національного персоналу у складі МОПМБ вважається за доцільне дотримуватися загальних пропорційних показників ООН щодо залучення жінок до міжнародної миротворчої діяльності (близько 5,7% від загальної чисельності персоналу місії). Задля збільшення відсоткового показника участі військовослужбовців-жінок у МОПМБ передбачено: відбір військовослужбовців-жінок на посади до складу командування спільної Литовсько-польсько-української бригади; направлення військовослужбовця-жінки на посаду військового спостерігача до складу Місії ООН у Ліберії; відбір кандидатури військовослужбовця-жінки на посаду офіцера зв'язку у складі Місії ООН у Косово (під час проведення чергової ротації).

Висновок

Суб'єкти правової політики у сфері гендерної ідентичності забезпечують весь комплекс дій, пов'язаних з гендерною ідентичністю. Суб'єкти виступають учасниками правових відносин, які вирішують завдання і здійснюють функції виконавчої влади, координують розпорядницькі та контрольні-наглядові повноваження в галузі публічного управління, розглядають справи про правопорушення, що вчинюються фізичними і юридичними особами в гендерній та пов'язаній з нею сферах. Суб'єктами виконавчої влади формування та реалізації політики є Кабінет Міністрів України, Урядовий уповноважений з питань гендерної

політики, Міністерство юстиції України, Міністерство соціальної політики, Міністерство охорони здоров'я, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство оборони.

Література

1. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII (в ред. від 25.09.2019). *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.

2. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV (в ред. від 07.01.2018). *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>.

3. План заходів Міністерства внутрішніх справ України Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року. *Офіц. веб-портал Міністерства внутрішніх справ України*. URL: https://mvs.gov.ua/upload/file/mia_plan_zahod_v_1325.pdf.

4. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 06.09.2012 № 5207-VI (в ред. від 30.05.2014). *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>.

5. Проект Постанови про Програму діяльності Кабінету Міністрів України № 2186 від 29.09.2019. *Офіц. веб-портал Верховної Ради України*. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66959.

6. Про Урядового уповноваженого з питань гендерної політики: Постанова КМУ від 07.06.2017 № 390. *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/390-2017-%D0%BF>.

7. Про Урядового уповноваженого з питань гендерної політики: Постанова КМУ від 07.06.2017 № 390. *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/390-2017-%D0%BF>.

8. В Україні більшість органів виконавчої влади вже має гендерних уповноважених чи радників – Катерина Левченко. *ZMI-*

NA. 2018. 28 серп. URL: https://zmina.info/news/80_centralnih_organiv_vikonavchoji_vladi_majiut_vidpovidalnogo_z_pitan_jendernoji_rivnosti/.

9. Про затвердження плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року: Розпорядження КМУ від 23.11.2015 № 1393-р. *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1393-2015-%D1%80>.

10. Питання проведення гендерно-правової експертизи: Постанова КМУ від 28.11.2018 № 997. *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997-2018-%D0%BF>.

11. Підписання меморандуму про взаєморозуміння між структурою організації ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок та Міністерством юстиції України. Київ. 21 березня 2018 року. *Офіц. веб-портал Міністерства юстиції України*. 2018. 21 берез. URL: <https://minjust.gov.ua/galleries/pidpisannya-memorandumu-pro-vzaemorozuminnya-mij-ctrukuroyu-organizatsii-oon-z-pitan-%D2%91endernoi-rivnosti-ta-rozshirennya-prav-i-mojlivostey-jinok-ta-ministerstvom-yustitsii-ukraini-kiiv-21-bereznya-2018-roku>.

12. Про затвердження Положення про Міністерство охорони здоров'я України: Постанова КМУ від 25.03.2015 № 267. *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/267-2015-%D0%BF>.

13. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова КМУ від 28.10.20015 № 878. *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF#n10>.

14. Інформація про стан виконання завдань і заходів Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року за 2018 рік. *Офіц. веб-портал Міністерства соціальної політики України*. URL: <https://www.msp.gov.ua/timeline/Zhinki-mir-bezpeka.html>

15. План заходів Міністерства внутрішніх справ України Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН

АНОТАЦІЯ

У статті висвітлюється питання формування та реалізації державної політики у сфері гендерної ідентичності. Вказано, що ключове місце займає Кабінет Міністрів України, основне завдання якого – це розробка державних програм та виконання правових приписів, зокрема у сфері забезпечення права особи на гендерну ідентичність та координація роботи центральних, місцевих органів влади та спеціальних органів у досліджуваних сфері. Вона охоплює і превентивні (запобігання насильству), і правоохоронні, правозабезпечувальні заходи (протидія насильству). Суб'єктами виконавчої влади, що формують та реалізують політику, також є Урядовий уповноважений з питань гендерної політики, Міністерство юстиції України, Міністерство соціальної політики, Міністерство охорони здоров'я, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство оборони.

Ключові слова: гендерна ідентичність, правова політика, органи виконавчої влади, Кабінет Міністрів України.

1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року. *Офіц. веб-портал Міністерства внутрішніх справ України.* URL: https://mvs.gov.ua/upload/file/mia_plan_zahod_v_1325.pdf.

16. Про затвердження положення про Міністерство оборони України: Постанова КМУ від 26.11.2014 № 671 (в ред. від 15.01.2019). *База даних «Законодавство України» / ВР України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671-2014-%D0%BF>

EXECUTIVE POWER AS A SUBJECT OF FORMATION AND IMPLEMENTATION OF LEGAL POLICY IN THE FIELD OF GENDER IDENTITY

The article covers the formation and implementation of state policy in the field of gender identity. It is stated that the key place is occupied by the Cabinet of Ministers of Ukraine, which main task is to develop state programs and implement legal regulations, in particular in the field of ensuring the right to gender identity and coordination of central

and local authorities and special bodies in the study area. It covers both preventive (prevention of violence) and law enforcement measures (combating violence).

Emphasis is placed on the role of the Government Commissioner for Gender Policy, who is an official responsible for organizing the exercise of powers by the Cabinet of Ministers of Ukraine in the field of equal rights and opportunities for women and men in all spheres of society.

The Ministry of Justice of Ukraine plays an important role in ensuring rights in the field of gender identity. This primarily concerns monitoring and coordination activities related to the implementation of the Action Plan in the field of gender equality and the obligation to carry out gender legal expertise.

The Ministry of Social Policy plays the role of a specially authorized central executive body for equal rights and opportunities for women and men and participates in the formation and implementation of state policy on equal rights and opportunities and in preventing and combating gender-based violence; coordinates measures aimed at introducing gender equality.

The article states that the Ministry of Health, the Ministry of Internal Affairs and the Ministry of Defense are also the subjects of the implementation of legal policy in the field of gender identity.

It was noted that some progress has been made in the field of gender identity in Ukraine: amendments to the lists of medical indications for surgical sterilization of women and men have been developed and approved (taking into account the recommendations of the Council of Europe and the UN Human Rights Committee on sterilization); Order of the Ministry of Health of February 3, 2011 № 60 «On improving the provision of medical care to persons in need of change (correction) of gender» is determined to be invalid; in accordance with the new medical standards, transsexualism was removed from the list of diseases.

Keywords: gender identity, legal policy, executive bodies, Cabinet of Ministers of Ukraine.